

1989-07-01

บทกวี เรื่องสั้น เรื่องแปล : นิทานอิตาลี ตระกร้าใส่ผ้า

อิตาลี คัลวิน

ชิตสุณี สิ้นธุสิงห์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters>

Part of the [Arts and Humanities Commons](#)

Recommended Citation

คัลวิน, อิตาลี and สิ้นธุสิงห์, ชิตสุณี (1989) "บทกวี เรื่องสั้น เรื่องแปล : นิทานอิตาลี ตระกร้าใส่ผ้า," *Journal of Letters*: Vol. 21: Iss. 2, Article 13.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/jletters/vol21/iss2/13>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Letters by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

นิทานอิตาลี ตะกร้าใต้น้ำ

อิตาลี คัลวีโน เขียน

ขัตติย์ สันธสิงห์ แปล

เกี่ยวกับผู้เขียน

อิตาลี คัลวีโน (Italo Calvino) เป็นนักเขียนชาวอิตาลีเลื่องลือโด่งดังที่สุดในหมู่นักอ่านปัจจุบัน เกิดที่ Santiago di Las Vegas ในประเทศชิลีเมื่อปี ๑๙๒๓ ต่อมาได้กลับไปอยู่อิตาลี โดยใช้ชีวิตวัยเด็กและวัยรุ่นที่ซานเรโม หลังจากนั้น ย้ายไปพำนักที่ตุนริน ในที่สุดได้ทำงานที่สำนักพิมพ์ใหญ่แห่งหนึ่งที่ตุนริน เพิ่งเสียชีวิตในปี ๑๙๘๕

ผลงานของคัลวีโนส่วนใหญ่เป็นนวนิยายและเรื่องเล่าที่แฝงข้อคิดเชิงปรัชญาแบบ Conte philosophique จุดเด่นของงานอยู่ที่ลีลาการเขียนที่ชัดเจน สว่างและวิธีการประพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวโดยผนวกความคิดค้นแบบเทพนิยายเข้ากับความคิดเชิงปรัชญาและอารมณ์ขัน หลายเรื่อง

งานชิ้นแรก ได้แก่ นวนิยายแนวสัจนิยมใหม่ (neorealism) เรื่อง *Il sentiero dei nidi di ragno* (๑๙๔๗) งานชิ้นสำคัญอื่นๆ เช่น *Il Visconte dimezzato* (๑๙๕๒) *Barone rampante* (๑๙๕๗) *Marcovaldo*^๑ (๑๙๖๓) *Castello dei destini incrociati* (๑๙๗๓) และ *Se una notte d'inverno un viaggiatore* (๑๙๗๙) นอกจากนี้ ยังมีผลงานรวมเรื่องสั้น *L'entrata in guerra* (๑๙๕๒) และ *Racconti* บทประพันธ์ของคัลวีโนได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ๒๐ ภาษา

^๑ จากเรื่อง *L'acqua nel cestello* โดย Italo Calvino ใน *Fiabe italiane*, vol. II, Arnoldo Mondadori Editore, Verona, 1981, หน้า ๓๓๐-๓๓๕

Fiabe italiane เป็นหนังสือรวมนิทานพื้นบ้านของภูมิภาคต่างๆ ในอิตาลีที่เล่ากันในช่วงร้อยปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เล่าเป็นภาษาท้องถิ่น คัลวีโน ได้รวบรวมและนำมาเขียนขึ้นใหม่ รวมทั้งสิ้น ๘๒ เรื่อง

^๒ แปลเป็นภาษาไทยโดย แทน เถาโท

แม่ฝ่ายลูกติดผู้หนึ่ง แต่งงานใหม่กับพ่อฝ่ายลูกติดเหมือนกัน ลูกของทั้งคู่เป็นเด็กผู้หญิง วัยรุ่น หญิงฝ่ายรักแต่ลูกสาวตัวเอง ไม่รักลูกเลี้ยง เวลาใช้ไปตักน้ำ ก็ให้ลูกสาวเอาเหยือกไปใส่น้ำ ส่วนลูกเลี้ยงให้เอาตะกร้าไป ตะกร้าเก็บน้ำไม่อยู่ เด็กสาวผู้นำสงสารจึงถูกแม่เลี้ยงตีไม่เว้นแต่ละวัน

วันหนึ่งขณะที่ลูกเลี้ยงกำลังไปตักน้ำ ตะกร้าเกิดหลุดจากมือปลัดตกลงไปในน้ำ และไหลลงไปตามน้ำตก หล่อนจึงออกวิ่งตามตะกร้าไป พบใครก็ตามว่า—เห็นตะกร้าของหนูลอยน้ำ ผ่านมาบ้างไหมคะ ทุกคนตอบว่า—ลงไปอีกซิหนู ถึงจะเจอ ขณะที่วิ่งลงไปตามน้ำตกนั้น หญิงสาวก็เห็นหญิงชราคนหนึ่งกำลังนั่งหาหาอยู่บนโขดหินกลางน้ำตก จึงเอ่ยถามว่า—ยายเห็นตะกร้าของหนูบ้างไหมคะ

— มานี่หน่อยซิ หญิงชราว่า—ตะกร้าของหนูนะ ยายเก็บได้เอง ตอนนั้น หนูช่วยทำให้ยายหน่อยได้ไหมว่าตัวอะไรมันกัดให้ล่อยาย

หญิงสาวกำจัดเหาเสียจนหมดแรง แต่ไม่อยากให้หญิงชราขายหน้า จึงบอกแกว่า—ไข่มุกกับเพชรค่ะยาย

— งั้นหนูจะได้ไข่มุกกับเพชรพลอย หญิงชราให้พร และเมื่อแหหาหาจนหมดแล้ว ก็บอกกับหญิงสาวว่า—มา ไปกับยาย แล้วพาหล่อนไปที่บ้านของแกซึ่งเป็นกองขยะดี ๆ นี่เอง—หนูคนดี ช่วยยายหน่อยเถอะนะ เก็บที่นอนให้ยายที เจออะไรที่เตียงบ้างล่ะ หญิงสาวพบตัวเรือด รึนไรเต็มไปหมดจนแทบจะหาเตียงเดินได้ แต่ด้วยความสุภาพ จึงตอบว่า—พบดอกกุหลาบกับดอกมะลิค่ะ

— งั้นหนูจะได้ดอกกุหลาบกับดอกมะลิ เอาละ ที่นี้ ช่วยยายกวาดบ้านหน่อย กวาดอะไรทั้งบ้างล่ะ หญิงสาวตอบว่า—เพทายไพฑูรย์ค่ะ

— งั้นหนูจะได้เพทายไพฑูรย์ แล้วแกก็เดินไปเปิดตูโบหนึ่ง ในตูมีเสื้อผ้าทุกแบบ แขนวเต็มไปหมดแกถามหญิงสาวว่า—หนูอยากได้ชุดผ้าไหมหรือผ้าฝ้ายละ

หญิงสาวตอบว่า—หนูเป็นคนจน ขอชุดผ้าฝ้ายหนูเถอะค่ะ

— ยายจะให้ชุดผ้าไหมหนู แกหยิบชุดผ้าไหมแสนสวยให้หญิงสาวชุดหนึ่ง แล้วเปิดกล่องใส่เครื่องประดับเล็ก ๆ โบหนึ่ง ถามอีกว่า—หนูอยากได้ทองหรือปะการัง หญิงสาวตอบว่า—ปะการังค่ะ

– ยายให้ทองหนู แกลยิบสายสร้อยทองมาสวมให้หญิงสาวเส้นหนึ่ง—ต่างหว่า หนู
อยากได้เพชรหรือแก้วเจียรไน

– แก้วเจียรไนค่ะ

– ยายให้ต่างหว่าเพชร แกลยิบต่างหว่าเพชรมาใส่ให้หญิงสาว แล้วให้พรว่า—ขอให้หนู
จงคงามมีผมเป็นทอง เวลาหวิผมให้มีดอกกุหลาบกับมะลิร่วงลงมาข้างหนึ่ง อีกข้างหนึ่ง ให้มีไข่มุก
กับเพทายร่วงลงมา เอาละ หนูกลับบ้านได้แล้ว เวลาได้ยินเสียงลาร้อง หนูอย่าหันไปดูนะ แต่ถ้า
ได้ยินเสียงไก่ขันถึงจะหันดูได้

หญิงสาวเดินกลับบ้าน ลาก็ร้องขึ้นมา แต่หล่อนไม่ได้เหลียวดู พอไก่ขัน หล่อน
เหลียวไปดูก็มีดาวปรากฏขึ้นบนหน้าผากดวงหนึ่ง

แม่เลี้ยงถามว่า—แกไปเอาของทั้งหมดนี้มาจากไหน

– ยายคนที่พบตะกร้าของหนูเป็นคนให้ค่ะ คุณแม่ เพราะหนูกำจัดเท้าให้แก

– เอาละ ความที่แม่รักหนู—แม่เลี้ยงว่า—ตั้งแต่มันเป็นตันไป หนูเอาเหยือกไปตักน้ำ
นะจ๊ะ ส่วนตะกร้า ให้น้องเขาเอาไป—แล้วกระซิบกับลูกนางว่า—เอาตะกร้าไปตักน้ำนะลูก ทำ
ตะกร้าตักน้ำแล้วตามไป ขอให้ลูกได้ทุกอย่างที่นางพี่สาวของลูกได้ด้วย

ลูกแม่เลี้ยงจึงไปตักน้ำ โยนตะกร้าทั้งน้ำ แล้ววิ่งตามไป พอถึงข้างล่างก็พบหญิงชรา
คนเดิม—แกเห็นตะกร้าของฉันไหม

– ยายเก็บได้นี่ไง มานี่ซิ ดูซิว่าตัวอะไรมันกัดไหล่าย หญิงสาวลงมือฆ่าเหา—ตัว
อะไรละ หญิงชราถาม

หล่อนตอบว่า—ตัวเหากับเห็บนะ

– งั้นเจ้าจะได้เหากับเห็บ

แล้วแกก็พาหล่อนไปเก็บที่นอน—เจออะไรบ้างล่ะ

– เรือตไรทั้งนั้นเลย

– งั้นเจ้าจะได้เรือตไร

แกให้หล่อนบ่ดกวาดทำความสะอาดบ้าน—พบอะไรไหม

- พบแต่ความโสโครกน่าขยะแขยง
- จันเจ้าจะได้ความโสโครกน่าขยะแขยง

ต่อจากนั้น แก่ก็ถามว่า หล่อนอยากได้ชุดผ้ากระสอบหรือผ้าไหม–จันอยากได้ชุดผ้าไหม

- เอาชุดกระสอบไป
- เอาสร้อยไข่มุกหรือสร้อยเชือก
- ไข่มุกสิ
- เอาเชือกไป

– ต่างหูทองหรือต่างหูแก้ว

– เอาต่างหูทอง

– เอาต่างหูแก้วไป เอาละ เจ้ากลับบ้านได้แล้ว พอได้ยินลาร้องเจ้าต้องหันไปดูนะ

แต่ถ้าไ้ขัน ไม่ต้องหันไป

ลูกสาวแม่เลี้ยงเดินกลับบ้าน หล่อนได้ยินเสียงลาร้อง จึงหันไปดู ทางลากังอกออกมาที่หน้าผาก ตัดออกก็ไม่ได้ เพราะตัดออกที่กึ่งอกออกมาที่ หล่อนจึงร้องไห้และร้องเป็นเพลง

แม่จ๋า แม่จ๋า

ทางลาติดหน้าผากอยากเอาออก

ยังตัดยั้งอกหมดงามเลย

ส่วนลูกสาวที่มีดาวกลางหน้าผาก โอรสพระราชได้ขอแต่งงานด้วย พอถึงวันที่เจ้าชายจะนั่งรถม้ามารับไปเข้าพิธี แม่เลี้ยงก็สั่งหล่อนว่า–ไหนๆ ลูกก็จะแต่งงานกับเจ้าชายแล้ว ก่อนไปช่วยล้างถังไม้ให้แม่หน่อยได้ไหม เข้าไปในถังสิ แม่จะช่วย

ขณะที่หญิงสาวอยู่ในถัง แม่เลี้ยงก็ไปยกน้ำเดือดมาถังหนึ่ง จะเทลงไปฆ่าลูกเลี้ยงในถัง นางกะจะให้ลูกสาวของตัวสวมชุดแต่งงานของพี่สาว เอาผ้าคลุมหน้าให้หมด แล้วพาไปถวายเจ้าชาย เจ้าชายจะได้แต่งงานกับลูกสาวของนาง ขณะที่นางกำลังยกถังน้ำที่ตึงไฟไว้ ลูกสาวก็เกิดผ่านไปใกล้ถังน้ำ จึงร้องถามพี่สาวว่า–พี่เข้าไปทำอะไรอยู่ในนั้นนะ

- พี่อยู่ในนี้ เพราะพี่ต้องแต่งงานกับเจ้าชาย

– ฉันอยู่แทนเอง ฉันจะได้แต่งงานกับพระองค์

ด้วยความที่ไม่เคยขัดใจใคร พี่สาวคนสวยจึงออกจากถ้ำไม้ ให้น้องสาวหน้าตาอัปลักษณ์เข้าไปอยู่แทน แม่เลี้ยงยกน้ำเต้าออกมาถึงกระท่อมลงไปในถ้ำ นึกว่าฆ่าลูกเลี้ยงตายกับมือ แต่พอเห็นว่าผู้ที่ตายคือลูกสาวตัวเอง ก็ตั้งต้นร้องไห้คร่ำครวญ ตีอกชกหัวด้วยความเสียใจ ฝ่ายลูกเลี้ยงเล่าเรื่องที่เกิดขึ้นให้พ่อฟังจนหมด พ่อมาถึงเขาจึงหวดนางด้วยกระบองอย่างไม่นับ

ลูกเลี้ยงคนสวยได้แต่งงานกับเจ้าชาย และอยู่กับเจ้าชายอย่างมีความสุข

ในไม้กว้าง

ทางแคบยิ่ง

นิทานสนุกจริง

เล่าจบฉบับไว

ถึงตาเธอบ้าง

อย่าร้างห่างไกล

มีผู้ตั้งใจ

ฟังเรื่องของเธอ